

KÖSZÖNTŐ

A magyar nyelv értelmező szótárában az egészség címszó alatt azt olvashatjuk, hogy az egészség a szervezetnek olyan állapota, melyben minden szerv zavartalanul működik, azaz az egészség maga a betegség nélküli állapot. Ezzel szemben az Egészségügyi Világszervezet Alkotmányának preambulum szerint az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota és nemcsak a betegség vagy fogyatékoság hiánya. Ezért az elérhető legjobb egészségi állapot élvezete minden emberi lény egyik alapvető joga.

Az egészség védelme különös súllyal merül fel járványok idején, amikor a betegek egyéni jogaival szemben a közegészség védelme áll. Az elmúlt években a Covid-19-járvány okozta válsághelyzet rámutatott az egészségügyi ellátórendszer megújításának szükségességére is.

Jelen kötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Ereky István Közjogi Kutatóközpontja és a Károli Gáspár Református Egyetem Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhelye által szervezett, *A testi és lelki egészség védelme az Alaptörvényben* című, 2023. június 22-i workshop keretében elhangzott előadások alapján készült tanulmányokat tartalmazza. A kutatóműhelyek együttműködése nem a véletlen műve. A szervezők célja volt, hogy a precíz jogi vizsgálathoz keresztény világbépet tükröző alternatívát is nyújtsanak. E világbépe középpontjában ugyanis az Ember áll, annak teljes fizikai, szellemi és lelki összhangjával. A jog merít a keresztény hagyományokból, amikor egyszerre tekint az egészséghez való jogra, mint *egyéni* aspektusra, pont úgy, mint a Heidelbergi Káté, amikor a testről, mint a lélek templomáról beszél. Ez elválaszthatatlanul kapcsolódik a testi és lelki egészség *közösségi* dimenziójához, amely tulajdonképpen a *közjó*. Ez a Katolikus Egyház társadalmi tanításának egyik legfontosabb pillére, amely a társadalmi élet feltételeinek összességéként áll előttünk. A közjó mindenki életét érinti. Az egészséghez való alapjog vizsgálata is akkor ér el valóságra reflektáló tartalmi – és nemcsak technikai – eredményt, ha nem veszíti szem elől a humanitás transzcendens valóságát. Mindezt természetesen a hazai és nemzetközi jogpolitika és pozitív jogi szabályozás áttekintésével együtt teszi.

A kötet célja, hogy az egészségügyi ellátórendszer 2023. évi átalakításának értékeléséhez egy olyan komplex keretrendszert nyújtson, amely átfogóan és részleteiben is áttekinti az államra az Alaptörvény XX. cikke alapján az egészségvédelem terén háruló feladatokat az egészségügyi szolgáltatások nyújtásától az egészséges munkafeltételeken át az egészséges környezetig.

A kötet annak megválaszolására nem vállalkozik, hogy az állam mennyiben teljesíti az Alaptörvényből fakadó kötelezettségét a testi és lelki egészség védelmében, a Szerkesztők azonban bíznak abban, hogy ez a kötet is hasznos hozzájárulás lesz az egészség elérhető legmagasabb szintű védelmének megvalósítása érdekében szükséges teendők kibontásához.

Budapest, 2023. november

a Szerkesztők:
Zakariás Kinga Rita, Gerencsér Balázs Szabolcs és Rixer Ádám